

5826
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΝ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΘΡΟΝΟΝ

ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΥΠΟΙΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ καὶ Π. ΠΑΣΠΑΛΗ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Πεντητοπαζαρίου, ἀριθ. 3).

1864.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΝ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΘΡΟΝΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΗΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ.

Κωνσταντινούπολις

1864

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΥΠΟΙΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ καὶ Π. ΠΑΣΠΑΛΗ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Περμπτοπαζάρου, ἀριθ. 3).

1864.

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ἀνωθι Πατριαρχικὴν Σφραγίδα θεωρεῖται νόθον.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΤῶΝ ΓΥΟ ΤῶΝ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚῶΝ ΘΡΟΝῶΝ
ΓΕΡῶΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ ἐκλογῆς Ἡγουμένου.

Ἄρθρ. α΄. Πᾶς Ἡγούμενος καταπιστευόμενος τὴν ποιμαντικὴν ἀρχὴν καὶ τὴν προστασίαν τοῦ ἐν τῇ οἰκείᾳ μάνδρᾳ λογικοῦ ποιμνίου ὀφείλει νὰ ᾔῃ ἀπαραιτήτως ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἱερωμένων, ἡλικίας ἀνω τῶν τριάκοντα ἐτῶν, εὐσχήμων, δεδοκιμασμένος διὰ τε τὸν βίον, τὸ ἦθος καὶ πᾶσαν τὴν κοσμίαν ἀναστροφὴν νηφάλιος, σώφρων, ὀρθὸς τῇ πίστει, ἀνεπιλήπτου διαγωγῆς, καλλίστης ὑπολήψεως, ἀξίος διοικεῖν, καὶ πᾶσαν τὴν μοναστηριακὴν περιουσίαν διαχειρίσασθαι καὶ φυλάξαι δυνάμενος.

Ἄρθρ. β΄. Ἡ ἐκλογή τοῦ Ἡγουμένου χηρευούσης μοναστηριακῆς ἐδρας, ἐν μὲν τοῖς Μοναστηρίοις ὅσα ἔχουσι περισσότερους τῶν ἕξ καὶ ὀλιγωτέρους τῶν εἴκοσι μοναχῶν, γίνεται ὑπὸ τῆς χορείας τῶν τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς εὐρισκομένων πατέρων, τῶν ἀπὸ τριετίας τοῦλάχιστον λαβόντων τὴν κουρὰν, καὶ μεταξὺ αὐτῶν διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἄρθρ. γ΄. Τὰ τῆς ἐκλογῆς ἐνεργεῖνται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Προσδιορίζεται ἡμέρα τῆς ψηφοφορίας, καὶ γνωστοποιεῖται εἰς ἅπαντας τοὺς μοναχοὺς, τοὺς τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς, ὅσοι κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ

ἐκλέγειν, ἵνα συνέλθωσιν ἐπὶ τὸ αὐτό. Τὴν πρωίαν τῆς προ-
διορισθείσης ἡμέρας, τελεσθείσης τῆς Ἱερᾶς λειτουργίας,
μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ταύτης, ἔτι τοῦ Ἱερέως ἐνδεδυμένου
τὴν Ἱερατικὴν στολήν, γίνεται τελετή· μετὰ τὸ πέρας ταύ-
της μένουσιν ἐν τῷ Ναῷ οἱ ἔχοντες τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ
ἐκλέγειν, καὶ ἄρχεται ἡ ἐκλογή, διευθυνομένη ὑπὸ ἐπιτρο-
πῆς, συγκειμένης ἀπὸ τρία ἢ πέντε μέλη· δηλ. τὸν ὑπάρχον-
τα Ἠγούμενον, καὶ τοὺς τὰ πρεσβεία ἐκ τῶν μοναχῶν ἔχον-
τας, διοριζομένους ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα. Παρὰ τῆ ἐπιτροπῆ
ταύτη τὰ τοῦ Γραμματέως ἐκτελεῖ ὁ νεώτερος. Ἐκαστος
λοιπὸν τῶν ἐκλογέων προσερχόμενος εἰς τὴν τράπεζαν τῆς
ἐπιτροπῆς μετ' εὐσηχημοσύνης καὶ ἄνευ θορύβου, ἐὰν μὲν ἡ-
ξέρη νὰ γράφῃ, σημειοῖ ἰδίᾳ χειρὶ ἐν τῷ ἐπίτηδες κρατου-
μένῳ Πρωτοκόλλῳ τὸ ὄνομα τοῦ ὃν ἐγκρίνει ἱκανὸν διὰ τὴν
θέσιν Ἠγούμενου, προσυπογραφόμενος· ἐὰν δὲ ἦν ἀγράμ-
ματος, αὐτὸς μὲν ἐκφράζει τὴν θέλησίν του, δύο δὲ ἐκ τῶν
παρόντων γράφουσι τὴν θέλησίν του καὶ μαρτυροῦσι. Τελε-
σθείσης οὕτω τῆς ἐκλογῆς, ἀριθμοῦνται αἱ ψῆφοι, καὶ συν-
τάττεται παρὰ τοῦ Γραμματέως ἡ πράξις ἐν τῷ αὐτῷ πρω-
τοκόλλῳ, καθαρῶς καὶ εὐαναγνώσως γεγραμμένη ἄνευ σβε-
σμάτων, ξεσμάτων, ἢ παρεγγραφῶν, ἐμφαίνουσα τὸν ἀριθμὸν
τῶν ψηφοφόρων καὶ τὰς ψήφους, τὰς ὁποίας ἕκαστος τῶν
ὑποψηζίων ἔλαβε διὰ τὴν θέσιν Ἠγούμενου, καὶ περατοῦται
διὰ τῆς διαδηλώσεως τοῦ τῶν ἄλλων κατὰ τὰς ψήφους πλεο-
νεκτήσαντος ὡς Ἠγούμενου. Ἡ πράξις αὕτη ὑπογεγραμμέ-
νη παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐσφραγισμένη διὰ
τῆς μοναστηριακῆς Σφραγίδος, ὑποβάλλεται ἀμέσως ὑπὸ
τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας, ὁ ὁποῖος, ἐὰν
ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς δὲν γίνῃ ἐνστάσις
ἀπὸ μέρους τῶν μοναχῶν, τότε συγκαλεῖ τὴν Δημογερον-

τίαν, ἀναγινώσκειται αὐτοῖς τὸ τε Πρωτόκολλον καὶ ἡ πρᾶ-
ξις, καὶ ἀποφαίνεται κυρῶν τὴν ἐκλογήν, τῶν μὲν ἐνοριακῶν
αὐτοδικαίως, τῶν δὲ σταυροπηγιακῶν κατὰ προηγουμένην
ἔγκρισιν τοῦ Πατριάρχου. Ἡ πράξις αὕτη, ὡς καὶ τὸ δοθη-
σόμενον πρὸς τὸν Ἠγούμενον ἔγραφον τοῦ διορισμοῦ του
καταχωρίζεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς· ἐν περιπτώ-
σει δὲ ἰσοψηφίας περὶ τίνος ὑποψηζίου, ἡ ψῆφος τοῦ Ἀρχιε-
ρέως ἀποτελεῖ τὴν πλειονοψηφίαν.

Ἄρθρ. δ'. Αἱ ἀναφύεσαι κατὰ τῆς ἐκλογῆς τυχόν ἐνστά-
σεις ὑποβάλλονται παρὰ τῶν ἐνισταμένων πρὸ τῆς κυρώσεως
εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος δικάζει περὶ τούτων, καὶ ἡ πα-
ραδέχεται αὐτάς, ἢ ἀπορρίπτει ἡτιολογημένως, καὶ διατάτ-
τει νέαν ἐκλογήν, κοινοποιῶν τὴν ἀπόφασιν εἰς τοὺς ἐρί-
ζοντας.

Ἄρθρ. ε'. Ἡ ἐκλογή τοῦ Ἠγούμενου πάντοτε γίνεται
ἐντὸς ὠρισμένης προθεσμίας, ἐγκρινομένης καὶ διαταττομέ-
νης παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως ἅμα τῇ χηρεύσει Ἠγούμενου Μο-
ναστηρίου τινός.

Ἄρθρ. ς'. Ἐν τῇ Μονῇ, ἐν ἣ δὲν ὑπάρχουσι πλείους τῶν
ἐξ πατέρων, ὁ Ἠγούμενος ἐκλέγεται παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως
καὶ τῆς δημογεροντίας, λαμβανομένου ἐξ αὐτῶν τοῦ ἱκανω-
τέρου καὶ ἀξιωτέρου πρὸς τὸ ἀναλαβεῖν τὰ χρέη τοῦ Ἠγου-
μένου καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἱεροῦ Μοναστηρίου.

Ἄρθρ. ζ'. Ὅταν δὲ εἷς καὶ μόνος μέλλῃ νὰ ἐκλεχθῇ καὶ
ἀποκατασταθῇ Ἠγούμενος, ἡ ἐκλογή γίνεται κατὰ τὸν ἀκό-
λουθον τρόπον. Ἄμα δηλωθῇ ὁ θάνατος τοῦ Ἠγούμενου,
τότε ὁ Ἀρχιερεὺς πρὸ μὲν τοῦ θανάτου μετὰ τῆς Δημογε-
ροντίας διορίζουσιν ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἐξ ἐνός Ἱερωμέ-
νου καὶ ἐνός λαϊκοῦ, οἵτινες ἀπελθόντες, σφραγίζουσι τοὺς
θαλάμους ἅπαντας καὶ τὰς ἀποθήκας καὶ παραλαμβάνουσι

τὰ κατάστιχα τῆς Μονῆς· μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ, γενομένης τῆς κηδείας, ὁ μὲν Ἰερωμένος ἐκ τῶν ἐπιτρόπων μένει ἐκεῖ ἐπιτροπεύων καὶ διοικῶν τὰ τῆς Μονῆς μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ διαδεξομένου· ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς στέλλει πρὸς τοὺς προκριτωτέρους τῶν γειτνιαζόντων τῇ Μονῇ χωρίων, καὶ συνελθόντων τούτων, συγκαλεῖ εἰς συνέλευσιν ἐν τῇ Μητροπόλει καὶ τὴν Δημογεροντίαν, καὶ προτεθέντων τῶν ὑποψηφίων, ἐκλέγεται καὶ διορίζεται ὁ τὰ ἐν τῷ ἄ. ἄρθρῳ διαγραφέντα προσόντα ἔχων, περὶ ὧν ὁ Ἀρχιερεὺς πρέπει νὰ ἔχη βεβαίως καὶ θετικὰς πληροφορίες. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας, ὁ Ἀρχιερεὺς ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως τὸν ἐκ τῶν ὑποψηφίων ἐκλεχθέντα, ἢ ἀποδοκιμάζει· ἐὰν δὲ εὐρεθῶσιν εἰς διαφωνίαν περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ προσώπου μέχρις ὠρισμένης προθεσμίας, τότε ὁ Ἀρχιερεὺς διορίζει ὃν ἂν ἐγκρίνη ἐκ τῶν προταθέντων ὑποψηφίων διὰ ἄλλου τινὸς ἐπεμβάσεως ἢ παρατηρήσεως.

Ἄρθρ. η'. Ἄν καὶ ἀπαγορεύεται ἡ ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον Μοναστήριον μετάβασις μοναχοῦ, δύναται μολαταῦτα νὰ μετενεχθῆ τοιοῦτος καὶ διορισθῆ Ἠγούμενος εἰς χηρεύσασαν Μονήν, ὅταν ὁμολογουμένως καὶ ἀποδεδειγμένως οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ Μονῇ Μοναχῶν ὑπάρχη ἰκανὸς νὰ διαπιστευθῆ τὴν ἡγουμενίαν, καὶ ὅταν ἡ περὶ τοῦ μεταπεμφθσομένου μοναχοῦ μαρτυρία ἐπὶ εὐλαθείᾳ καὶ σεμνότητι βίου ἦναι ἀναντίρρητος, καὶ ἀποδεικνύεται τοιαύτη ἐκ τῆς ἐν τῇ Μονῇ, ὅπου ἔχει τὴν μετάνοιάν του, πολιτείας αὐτοῦ. Τοιαύτη μετένεξις ἐπιτρέπεται διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ χηρεύσαντος Μοναστηρίου, καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν ἐν αὐτῷ μοναχῶν.

Ἄρθρ. θ'. Ἐὰν ἀμφοτέρω τὰ Μοναστήρια κείνται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἀρχιερέως, ἢ μεταπομπῇ

τοιοῦτου προσώπου ἐνεργεῖται ἀμέσως καὶ κατ' εὐθείαν παρὰ τοῦ ἰδίου· ἐὰν δὲ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἄλλου ἀρχιερέως ὑπάγηται τὸ Μοναστήριον, παρ' οὗ μέλλει νὰ μεταπεμφθῆ διὰ τὴν ἡγουμενίαν τοῦ χηρεύοντος μοναστηρίου, ζητεῖται κατὰ τοὺς Κανόνας ἢ συγκατάθεσις τοῦ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης Ἀρχιερέως. Ἐὰν δὲ ἦναι σταυροπήγιον, ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν ἀδειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς μοναστηριακῆς Σφραγίδος.

Ἄρθρ. ἄ. Αἱ μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει Σφραγίδες τῶν Μοναστηρίων θέλουσι καταργηθῆ· ἀντ' αὐτῶν δὲ θέλουσι εἰσαχθῆ ἄλλαι, φέρουσαι τὸν σταυρὸν εἰς τὸ μέσον, γύρω δὲ περιγεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ Μοναστηρίου καὶ τοῦ μέρους ὅπου κεῖται. Αἱ σφραγίδες αὗται θέλουσι διαιρεῖσθαι εἰς τρία μέρη, ὧν τὸ ἐν θέλει κρατεῖσθαι παρὰ τοῦ Ἠγουμένου, τὰ δὲ ἄλλα δύο παρὰ τῶν Συμβούλων, καὶ τοῦτο διὰ τὰ πολλοὺς συνασκουμένους ἔχοντα Πατέρας Ἱερὰ Μοναστήρια· εἰς δὲ τὰ ἕνα καὶ μόνον ἔχοντα Ἠγούμενον ἢ διανομὴ τῆς σφραγίδος θέλει γίνεαι οὕτως: δηλ. ἐν μέρος θέλει κρατεῖ ὁ Ἠγούμενος, ἐν ἡ δημογεροντία καὶ τὸ τρίτον ὁ Ἀρχιερεὺς.

Ἄρθρ. β'. Αἱ παλαιαὶ σφραγίδες θέλουσι συναχθῆ, καταγραφῆ, ῥινοσθῆ καὶ κατατεθῆ εἰς τὴν Μητρόπολιν, πρὸς ἀποφυγὴν μὲν ἀφ' ἐνὸς μέρους πάσης καταχρήσεως, πρὸς ἐξ-

ακρίθωσιν δὲ παλαιῶν ἐγγράφων διὰ π̄αραθέσεως, ὡσάκις τὸ καλεῖ ἡ χρεία.

*Ἀρθρ. γ'. Αἱ νέαι σφραγίδες θέλουσι παραγγεληθῆ ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα εἰς γνωστὸν σφραγιδογλύπτῃν, καὶ ἔκτυπα τούτων θέλουσι διατηρεῖσθαι εἰς τὴν Μητρόπολιν· δὲν θέλει δὲ γίνεαι χρήσις τούτων πρὶν ἢ τὰ ἔκτυπα κατατεθῶσιν, ὡς εἴρηται, ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Μητροπόλεως.

*Ἀρθρ. δ'. Κατασκευασθεισῶν νέων σφραγίδων, θέλουσι προσκληθῆ πάντες, ὅσοι διακατέχουσιν ὁμόλογα, ἢ ἐνοικιαστήρια ἔγγραφα ἵνα ἀνανεώσωσι ταῦτα, ἐπιτιθεμένης τῆς νέας σφραγίδος.

*Ἀρθρ. ε'. Ὅλα τὰ μετὰ ταῦτα ἐκδοθησόμενα ἔγγραφα, ὁμόλογα, ἢ ἐνοικιαστήρια, ἀναποφύκτως πρέπει νὰ φέρωσι τὴν σφραγίδα αὐτῆν, τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Ἡγουμένου καὶ τῶν Συμβούλων, τὰς τῆς Δημογεροντίας, καὶ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Ἀρχιερέως· π̄αν μὴ οὕτω σεσημασμένον ἔγγραφο θεωρεῖται ὀλοσχερῶς ἄκυρον καὶ ἀνίσχυρον.

*Ἀρθρ. ς'. Δύναται νὰ κατασκευασθῆ καὶ ἑτέρα σφραγίς, φέρουσα τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου, καὶ χρησιμεύουσα εἰς μόνὰ τὰ διαπιστευτήρια ἔγγραφα τῶν εἰς ὑπηρεσίαν μοναστηριακὴν ἀποστελλομένων Πατέρων, καὶ εἰς τὰ περὶ ἐλέους γράμματα καὶ οὐδὲν πλέον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ οἰκοδομῶν, ἐπισκευῶν καὶ δανείων.

*Ἀρθρ. α'. Οἰκοδομῆ, ἢ ἐπισκευῆ Μοναστηρίου, ἢ μοναστηριακοῦ οἰκήματος, ἢ ἄλλου κτιρίου, μὴ ἀπαιτοῦσα δαπάνην

πλειοτέραν τῶν πεντακοσίων γροσίων, ἐπιτρέπεται τῷ μοναστηριακῷ Συμβουλίῳ, ἢ τῷ Ἡγουμένῳ νὰ τὴν κάμωσι, σημειουμένης τῆς αἰτίας δι' ἣν ἐγένετο ἢ ἐπισκευῆ αὐτῆ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἐξόδων.

*Ἀρθρ. β'. Πᾶσα ἄλλη ὁμοῦ οἰκοδομῆ δαπανηρὰ ἐπὶ μισθῷ γινουμένη δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ, εἰμὴ ἀφοῦ πρότερον καθυποβληθῆ ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ τῆς Δημογεροντίας· καὶ ἀφοῦ συζητηθῆ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης, καὶ ἐγκριθῆ ἀναλόγως τῆς χρηματικῆς καταστάσεως τῆς Μονῆς, ἀποφασίζεται τότε, καὶ τὸ ἔργον τῆς οἰκοδομῆς ἐπιχειρίζεται.

*Ἀρθρ. γ'. Προκειμένου δ' ἐνταῦθα λόγου καὶ περὶ δανείων, ἀπαιτεῖται ἐν πρώτοις, ἵνα ὅσα ἄχρι τοῦδε ἐλήφθησαν δάνεια δι' ἀδείας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς παρ' ἰδιωτῶν πρὸς Θεραπείαν ὁμολογουμένης ἀνάγκης τινὸς Μοναστηρίου, τὰ δάνεια ταῦτα ἂν εἰσέτι δὲν ἀπεδόθησαν, ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς δανειστάς κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐνούσης ἐκάστη Μονῆ ἐκ τῶν ἰδίων εἰσοδημάτων χρηματικῆς εὐκολίας· διότι σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀμετάθετος ὑπάρχει τὸ νὰ καταστῶσιν ἅπασαι αἱ ὑπὸ τὸν Οἰκουμηνικὸν Θρόνον εὐαγεῖς Μοναὶ ἐντελῶς ἀπηλλαγμέναι ἀπὸ παντὸς βάρους καὶ ὑποχρεώσεως εἰς πρόσωπα, οὐ μόνον οὐδὲν πρὸς αὐτὰς κοινὸν ἔχοντα, ἀλλὰ καὶ τοῦ μοναστικοῦ βίου ἀλλότρια.

*Ἀρθρ. δ'. Ἄμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τακτοποιήσεως τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων κανονισθέντων, πρὸς τῇ ἀπογραφῇ τῶν ἄλλων μοναστηριακῶν κτημάτων, θέλει γίνεαι καὶ ἡ καταγραφὴ τῶν ὑπαρχόντων χρεῶν, περὶ ὧν, ὡς εἴρηται, θέλει ληφθῆ πρόνοια περὶ τῆς ἐγκαίρου ἀποσβέσεως τῶν ἐκ τῶν προσόδων αὐτῶν τῶν Μοναστηρίων. Πᾶσα δὲ ἄλλη δανείου λήψις μετὰ ταῦτα ῥητῶς ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. ε. Τότε μόνον δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ὁ σχηματισμὸς δανείου, ὅταν τὸ Ταμεῖον τοῦ Μοναστηρίου στερῆται ἀποδεδειγμένως τῶν ἀναγκαίων χρηματικῶν μέσων διὰ καλλιέργειαν ἢ ἄλλην ῥητὴν βελτίωσιν ἐπὶ προσοδοφόρων κτημάτων, ὧν ἡ ἐκμίσθωσις ἀποβαίνει ἐπιζήμιος τῇ Μονῇ, ἢ δι' ἕκτακτὸν τινα ἐπείγουσαν καὶ προφανῆ χρεῖαν μοναστηριακὴν. Καθ' ὅποτέραν τῶν περιστάσεων τούτων, τὸ Μοναστηριακὸν Συμβούλιον, ἢ ὁ Ἡγούμενος θέλουσιν ἀναφέρεισθαι πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχήν, ἐξηγουῦντες ὅλας τὰς αἰτίας τοῦ δανείου. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς συγκαλέσας καὶ τὴν Δημογεροντίαν, ἀφοῦ συζητήσουν τὴν περὶ δανείου αἴτησιν, καὶ πρὸ πάντων τὸν χρόνον καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀποτίσεως αὐτοῦ, τότε ἢ παραδέχονται, ἢ ἀποδοκιμάζουσιν αὐτήν· ἄλλως δὲ, πᾶσα περὶ δικαίου συμφωνία, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῆς Δημογεροντίας γενομένη, θεωρεῖται ἄκυρος, καὶ λογίζεται εἰς βᾶρος ἀτομικῶν τῶν δανεισαμένων, τὸ δὲ Μοναστήριον μένει ἀκαταζήτητον.

Ἄρθρ. ς. Καθὼς ἀπαγορεύεται τὸ νὰ δανείζωνται χρήματα οἱ Ἡγούμενοι, οὕτω δὲν ἐπιτρέπεται αὐτοῖς καὶ νὰ δανείζωσι χρήματα τοῦ Μοναστηρίου εἰς οἰονδήποτε καὶ ἐπὶ οἰᾶδήποτε προφάσει καὶ περιστάσει· ὡσάκις δὲ κρίνουν εὐλογον νὰ καταστήσωσιν ἐνεργὰ διὰ δανεισμοῦ τὰ περισσεύοντα χρηματικὰ κεφάλαια τοῦ μοναστηριακοῦ Ταμείου, τούτο θέλει γίνεσθαι ἐν γνώσει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ τῆς Δημογεροντίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ.

Ἄρθρ. α. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ περιουσία, κατὰ τὸν εἰδικὸν αὐτῆς προσδιορισμὸν, ἀνήκει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸ εὐσεβὲς ἔθνος· κατὰ δὲ τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας, πᾶς ὁ διέπων καὶ διαχειριζόμενος περιουσίαν μοναστηριακὴν οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἢ πιστὸς ἐπιστάτης καὶ εὐσυνειδήτος οἰκονόμος τῶν προσόδων αὐτῆς. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ εἰς τὰ μοναστηριακὰ Συμβούλια καὶ τοὺς Ἡγούμενους ὑπάρχει διαπεπιστευμένη ἢ ἐν γένει διοικήσεις καὶ ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας τοῦ Μοναστηρίου αὐτῶν, ὑπάρχει ἐπίσης καθήκον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς νὰ ἐπιτηρῇ εἰς τὴν καλὴν διοίκησιν καὶ χρῆσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπαιτεῖται ἡ σύνταξις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ ἐτησίως, ὅστις εἶναι ἡ βᾶσις καὶ ὁ κανὼν τῆς τακτικῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξελέγξεως.

Ἄρθρ. β'. Ἐκαστον μοναστηριακὸν Συμβούλιον, ὅπου ὑπάρχει τοιοῦτον ἐσχηματισμένον, ἢ ὁ Ἡγούμενος, ὅπου μόνος ὑπάρχει, θεωροῦνται ὑπόλογοι εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας. Κατὰ συνέπειαν τοίνυν τῶν περὶ ἀκριβοῦς διατηρήσεως τῶν μοναστηριακῶν βιβλίων διαταχθέντων, ὀφείλουσιν ἐν τῷ τέλει ἐκάστου ἔτους νὰ συντάττωσι πρὸ ἑνὸς τοῦλάχιστον μηνὸς τὸν ἰσολογισμὸν τῶν ἐτησίων προσόδων καὶ ἐξόδων κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν

μετά τῶν ἀποδείξεων τῆς πληρωμῆς, καὶ ἐνυπόγραφον παρουσιάζωσιν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν.

Ἄρθρ. γ'. Τοὺς λογαριασμοὺς τούτους παραλαβὼν ὁ Ἀρχιερεὺς, προσκαλεῖ ἐν ἡμέρᾳ τακτῇ εἰς Συνέλευσιν τὴν Δημογεροντίαν, καὶ παρουσιάζει τοὺς λογαριασμοὺς. Ἀφοῦ δὲ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὸ καθημερινὸν κατάστιχον, καὶ τὰς κατὰ μῆνα ἐγγραφὰς, ἐν αἷς πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν, ὡς προεῖρηται, ἀκριβῶς ἐγγεγραμμένα ἅπαντα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα, ἐξελέγχουσιν ἀμερολήπτως καὶ ἀπαθῶς ἂν οἱ παρουσιασθέντες λογαριασμοὶ ἔχωσι καλῶς, καὶ ἂν οἱ τὴν διαχείρισιν τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας ἐμπειστημένοι ἐξετέλεσαν πιστῶς καὶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ἂν τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα ἦναι ἐν τάξει ἀποδεδειγμένα, καὶ ἂν τὰ δαπανηθέντα χρήματα διετέθησαν πραγματικῶς κατὰ τὰς ἀνάγκας, δι' αἷς ῥητῶς ὠρίσθησαν.

Ἄρθρ. δ'. Παρουσιασθέντων τῶν λογαριασμῶν κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, ἐπιτρέπεται εἰς τὰ συγκαλεσθέντα μέλη νὰ κάμωσι παρατηρήσεις ὅσας ἂν ἔχωσι, καὶ νὰ ζητῶσι πληροφορίας περὶ οἰασδῆποτε ἀπορίας τῶν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει ὁ Ἱγούμενος νὰ λύη οἰδὼν διασαφῆσεις. Τοιαῦται παρατηρήσεις ἐπιτρέπεται νὰ γίνωνται ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρουσιάσεως τῶν λογαριασμῶν, τοὺς ὁποίους καλῶς εὔρεθέντας, ὑπογράφουσι καὶ καταστρωννύουσιν ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ Κώδικι τῆς Μητροπόλεως.

Ἄρθρ. ε'. Οἱ λογαριασμοὶ τῶν πολλοῦς πατέρας ἐχόντων Μοναστηρίων καταστρωθέντες παρουσιάζονται πρότερον ἐνώπιον τῆς μοναστηριακῆς Συνάξεως· οἱ δὲ Πατέρες ἐξελέγχοντες τούτους, κάμνουσιν οἰασδῆποτε ἔχωσι παρατηρήσεις· μετὰ ταῦτα ὑπογεγραμμένοι παρὰ τοῦ Ἱγουμένου καὶ τοῦ μοναστηριακοῦ Συμβουλίου παρουσιάζονται εἰς τὴν

Μητρόπολιν· οἱ δὲ Πατέρες δικαιοῦνται ν' ἀπευθύνωσι τὰς περὶ τούτων παρατηρήσεις τῶν τῷ Ἀρχιερεῖ.

Ἄρθρ. ς'. Ἐὰν ἐν τῇ ἐξελέγξει τῶν λογαριασμῶν φανῇ κατάχρησις προμελετημένη, γίνεται κατὰ πρῶτον παρατήρησις καὶ συμβουλή ἀπὸ μέρους τοῦ Ἀρχιερέως· ἐὰν δὲ εἰς πολλὰ τοῦ λογαριασμοῦ μέρη, εἴτε τῆς λήψεως, εἴτε τῆς δόσεως πολλὰ εὔρεθῶσι λάθη, ἀποδεικνύοντα δολιότητα καὶ κλοπῆν, τότε ἀποβάλλεται ὁ τοιοῦτος, καὶ διορίζεται ἀντ' αὐτοῦ ἕτερος. Ἐὰν δὲ καὶ τὸ μοναστηριακὸν Συμβούλιον ἀποδειχθῇ συνένοχον, καὶ τοῦτο παύεται, ἄλλοι δὲ Σύμβουλοι διορίζονται.

Ἄρθρ. ζ'. Ἀφοῦ ὁ λογαριασμὸς Μοναστηρίου τινὸς ἐξελεγχθῇ ἐν τῷ διαστήματι τῆς ὀρισθείσης προθεσμίας, καὶ εὔρεθῇ τακτικὸς καὶ καθαρὸς πάσης δολιότητος, ὑπογραφθεὶς τότε παρὰ τοῦ Ἱγουμένου, τῶν Συμβούλων καὶ τῆς Δημογεροντίας, καὶ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως ἐπικυρωθεὶς, καταστρωννύεται ἐν τῷ Κώδικι τῆς Μητροπόλεως. Τοῦτο δὲ ἐξακολουθεῖ γινόμενον ἐκάστοτε ἐνιαυσίως, διὰ νὰ καταφαίνηται προχειρῶς ἢ κατὰστασις καὶ ἢ πρόοδος τῶν τῆς Μονῆς πραγμάτων.

Ἄρθρ. η'. Διὰ τῆς τοιαύτης τῶν ἐτησίων λογαριασμῶν ἐξελέγξεως καταφανοῦς γινομένης τῆς πραγματικῆς καταστάσεως ἐκάστου Μοναστηρίου, εὐκόλως δύνανται νὰ χειραγωγηθῶσιν εἰς τὸν προὑπολογισμόν τοῦ ἐπιόντος ἔτους, καὶ προσδιορίσωσιν ἀναλόγως τῶν εἰσοδημάτων τὰ ἀναποφεύκτως ἀπαιτούμενα ἔξοδα διὰ τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Μονῆς, τὴν διακόσμησιν καὶ φωταγωγίαν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μονῆς, τὴν πληρωμὴν τῶν δημοσίων φόρων, τὴν καλλιέργειαν ἀγρῶν, ἀμπελώνων, ελαιῶνων, κήπων, ἐκχέρσωσιν ἀκαλλιεργήτων γαιῶν διὰ νέας φυτείας καὶ δενδροκο-

μίας, δι' ἀνέγερσιν νέων οἰκοδομῶν, ἢ ἐπισκεύασιν τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν, τακτικὴν ἐτησίαν συνεισφορὰν τῶν Ἱερατικῶν Σχολείων καὶ λοιπῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, χορηγίαν ὑποτρόφων πρὸς ἐκμάθησιν γραμμάτων, διατροφήν τῶν ἐν τῇ Μονῇ μοναχῶν, ἐνδυμασίαν καὶ ὑποδησίαν καὶ μισθοὺς ὑπηρετῶν, πληρωμὴν τόκου δανείου ὀφειλομένου, ἀγορὰς νέων ζώων, ἐργαλείων καὶ παντός οὗτινος δεῖται ἡ Μονὴ διὰ τὴν καλὴν αὐτῆς διατήρησιν.

*Ἀρθρ. θ'. Ἐὰν, γενομένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, αἱ τῆς Μονῆς πρόσδοσι δὲν ἐπαρκῶσιν εἰς τὰ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίουτα τῇ Μονῇ, τότε, τῇ κοινῇ ἀποφάσει, ἀποφασίζεται ὁ σχηματισμὸς προσωρινοῦ δανείου, προσδιοριζομένου ἀκριβῶς τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς πληρωμῆς.

*Ἀρθρ. ι'. Ἐὰν, γενομένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ προσδιορισθείσης τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ τε τὰς ἀπολύτους τῆς Μονῆς ἀνάγκας, τὴν διατήρησιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν τῆς ἐπαρχίας καταστημάτων καὶ λοιπῶν κατὰ τὸ ἄρθρον ἢ, ἀναλόγως τῶν ἐτησίων προσόδων, ἤθελε μείνει καὶ τι περίσσευμα μετὰ τὴν ἐξέλεξι τῶν ἐτησίων λογαριασμῶν, τότε ἐκ τούτου μέρος διατίθεται πρὸς ἀπόσβεσιν χρέους, εἰς ὑπάρχη, καὶ μέρος διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ ἐπαύξεισιν τῶν διαφόρων φιλανθρωπικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, κατὰ πρῶτον λόγον τῶν εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος εὐρισκομένων.

*Ἀρθρ. ια'. Τῶν Σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων ἐν γένει ἀφοῦ ἐξελεγχθῶσιν οἱ ἐτήσιοι λογαριασμοί, κατὰ εἴρηται, καὶ ἐπικυρωθῶσι παρά τε τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῆς Δημογεροντίας, θέλουσι στέλλεσθαι ἀντίγραφα πρὸς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ἵνα λαμβάνωσι γνῶσιν περὶ τούτων ὅ, τε Πατριάρχης καὶ ἡ Ἱερά Σύνοδος, καὶ καταστρωννύονται οὗτοι εἰς

τὸν ἐπὶ τούτῳ ἰδιαιτέρον Κώδικα τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς διοικήσεως τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων εἴτε παρὰ τοῦ Ἱγουμενοῦ καὶ τῶν μοναστηριακῶν συμβούλων, εἴτε ὑπὸ μόνου ἐνὸς Ἱγουμενοῦ.

*Ἀρθρ. α'. Ἐν τῇ Μονῇ, ἐν ἣ, ὡς εἴρηται, ὑπάρχουσι πλείους τῶν ἕξ καὶ ὀλιγώτεροι τῶν εἴκοσι Πατέρων, σὺν τῇ ἐκλογῇ τοῦ Ἱγουμενοῦ κατὰ τὸ περὶ ἐκλογῆς τοῦ Κανονισμοῦ ἄρθρον, γίνεται καὶ ἐκλογή δύο ἐκ τῶν τὰ πρεσβεία ἐχόντων Πατέρων διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας, οἵτινες φέροντες τὴν ἐπωνυμίαν Συμβούλων, σχηματίζουσι τὸ Μοναστηριακὸν Συμβούλιον.

*Ἀρθρ. β'. Ὁ Ἱγούμενος καὶ οἱ παρ' αὐτῷ Σύμβουλοι τῶν μὲν Σταυροπηγιακῶν Μοναστηρίων τελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐφορείαν τοῦ ἀρμοδίου Ἀρχιερέως κατ' ἐπίσημον διορισμὸν τοῦ Πατριάρχου, τῶν δὲ ἐνοριακῶν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν αὐτοῦ, καὶ πρὸς αὐτὸν κανονικῶς ἀναφέρονται ὡς προϊστάμενον ἐκκλησιαστικῶς περὶ πάσης ὑποθέσεως ἀναγομένης εἰς πνευματικὰ καθήκοντα, καὶ ἐκτελοῦσι τὰς ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς του. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν κανόνα ὑπάγονται ὅλοι ἐν γένει οἱ Μοναχοί.

*Ἀρθρ. γ'. Τῶν οὕτω διοργανισμένων Ἱερῶν Μοναστηρίων γίνεται ἐν ἐκάστη Συνεδριάσει διηγηματικῶς ἢ ἐκθεσεὶς τῶν

ὑπὸ διάσκεψιν κειμένων ὑλικῶν ὑποθέσεων. Συζητοῦνται αὐταὶ κατὰ σειρὰν, καὶ τὸ Μοναστηριακὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ μιᾷ ἐκάστης ὁμοφώνως ἢ κατὰ πλειοψηφίαν. Τότε καταστρώνεται εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἡμερησίας Συνεδριάσεως καὶ ὑπογράφεται παρ' ὄλων τῶν Μελῶν. Συμφώνως δὲ πρὸς τὰ ἀποφασισθέντα συντάσσεται κατόπιν καὶ ἀμέσως, καὶ ἐκδίδεται τὸ ἔγγραφο διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀποφασισθέντων, τὰ ὅποια τότε πραγματοποιοῦνται, ἀφοῦ πρότερον καθυποβληθῶσι τῷ ἀρχιερεὶ καὶ τῇ ἐπαρχιακῇ δημογεροντίᾳ, καὶ ὁμοψήφως παρ' αὐτῶν ἐγκριθῶσιν.

Ἄρθρ. δ'. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν διαφωνεῖ πρὸς τὰ δύο Μέλη τὸ τρίτον, καταχωρίζεται μὲν εἰς τὸ πρωτόκολλον ἐκείνης τῆς Συνεδριάσεως καὶ ἡ ἐναντία γνώμη τοῦ τυχόν διαφωνοῦντος ἡγουμένου ἢ συμβούλου, ἂν αὐτὸς ἀπαιτήσῃ τοῦτο, καὶ ὑποβάλλεται ὑπὸ τὴν σκέψιν τοῦ Ἀρχιερέως μετὰ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ἐγγράφων, δὲν δύναται ὁμως ν' ἀρνηθῇ τὴν ὑπογραφὴν του οὔτε εἰς τὸ βιβλίον τῶν πρακτικῶν, οὔτε εἰς τὰ συνεπείᾳ τῶν κατὰ πλειοψηφίαν ἀποφασισθέντων συνταχθέντα ἔγγραφα, καθὼς ἐπίσης δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ καὶ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ οἰκείου τμήματος τῆς τριμεροῦς σφραγίδος. Τὸ δὲ βιβλίον, ἐν ᾧ καταγράφονται αἱ τοιαῦται πράξεις, ὀνομάζεται Κώδιξ τῶν διαφόρων πρακτικῶν.

Ἄρθρ. ε'. Τὰ λοιπὰ κανονισμένα βιβλία, ὅποια ὀφείλει ἐκαστὴ Ἱερά Μονὴ νὰ ἔχῃ, εἰσὶ τὸ Μοναχολόγιον, τὸ τῆς μοναστηριακῆς ἀποσκευῆς, ἱεράς τε καὶ κοινῆς, τὸ πρόχειρον καθημερινόν, τὸ βιβλίον τοῦ ταμείου, ἧτοι τῶν ἀπολογισμῶν, καὶ τὸ τῆς ἀποθήκης.

Ἄρθρ. ς'. Τὸ Μοναχολόγιον εἶναι χρήσιμον διὰ τὰ πολλοὺς συνασκουμένους ἔχοντα Πατέρας. Ἐν τούτῳ καταγράφονται μόνοι οἱ ἔχοντες κανονικὴν κουράν μοναχοί· οἱ δὲ δό-

κιμοὶ εἰς ἕτερον βιβλίον καταγραφόμενοι, τότε μόνον τάττονται εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ σημειοῦνται τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν τῷ Μοναχολόγιῳ, ὅποταν μετὰ τριετὴ δοκιμασίαν κριθέντες ἄξιοι τοῦ μοναχικοῦ σχήματος, λάβωσι τὴν κανονικὴν κουράν.

Ἄρθρ. ζ'. Εἰς τὸ κτηματολόγιον, τὸ ἄλλως λεγόμενον Μοναστηριακὸς Κώδιξ, προτάσσεται ἡ Ἱερά ἀποσκευὴ τῆς Ἱεράς Μονῆς, ὑποδιαιρουμένη

α.) Εἰς ἱερά κειμήλια καὶ εἰς σκεύη χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ, διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ βήματος ὑπηρεσίαν.

β.) Εἰς ἀργυρᾶ ἢ ὀρειχάλκινα σκεύη πρὸς διακόσμησιν τοῦ Ναοῦ, καὶ

γ.) Εἰς Ἱερά ἄμφια.

Ἔπεται μετὰ ταῦτα ἡ ἀκριβὴς καταγραφή τῆς ἀκινήτου μοναστηριακῆς περιουσίας, ὑποδιαιρουμένης

α.) Εἰς συνοπτικὴν καὶ

β.) Εἰς λεπτομερῆ κατὰ τμήματα.

Ἔπεται δὲ ἀκολουθεῖ ἡ καταγραφή τῶν ἐν τῇ Μονῇ παντοδαπῶν βιβλίων, ἢ τῶν διαφόρων κτηνῶν καὶ ἢ τῶν μελισσῶν, ἢ τοῦ χρέους καὶ ἢ τῶν δανείων, καὶ τέλος ἡ περιληπτικὴ σημείωσις τῶν ἐτησίων προσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Μονῆς ἀπαξ κατ' ἔτος διὰ μιᾶς ἐγγραφῆς (ὡς ἐν τῷ περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ κεφαλαίῳ μνεία γίνεται), γινομένη μετὰ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῆς Δημογεροντίας, ἵνα ἐξ αὐτῆς τῆς περιληπτικῆς σημειώσεως καταφαίνηται προχείρως ἡ πραγματικὴ κατάστασις τοῦ Ταμείου τῆς Μονῆς.

Ἄρθρ. η'. Εἰς τὸ πρόχειρον καθημερινὸν καταγράφονται τὰ ἡμερησία ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῆς Μονῆς· δηλ: πᾶν ὅ,τι συνάγει ὁ Ἡγούμενος ἢ τὸ Συμβούλιον καθ' ἡμέραν ἀπὸ πωλίσσεως μοναστηριακῶν προϊόντων ἢ κτηνῶν, ἀπὸ ἐνοικία ἀ-

γρῶν, λειβαδίων, μύλων, νεροτριβῶν, ἐργαστηρίων, οἰκιῶν κλπ. ἀπὸ προσφορὰς ἢ δωρεὰς ἢ κληροδοτήματα χριστιανῶν ἐν ἐνὶ λόγῳ σημειοῦται πᾶσα εἰσπραξις ὅσηδὴποτε καὶ ἂν ἦναι μικρὰς ἢ μεγάλης ποσότητος· ἐκάστη δὲ ἐγγραφή γίνεται αὐθημερόν ἐξηγουμένης σαφῶς, καὶ εὐκρινῶς τῆς αἰτίας, ἐξ ἧς προέρχεται ἡ εἰσπραξις· ἐπίσης δὲ εἰς τὴν ἀπέναντι σελίδα σημειοῦνται αἱ καθ' ἡμέραν γινόμεναι δαπάναι ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Μονῆς δι' ἀνάγκας τῆς εἰς καλλιέργειαν κτημάτων, εἰς ἀγορὰν τροφίμων ἢ κτηνῶν, ἢ ἐργαλείων γεωργικῶν, εἰς ἐπισκευὰς οἰκοδομῶν δαπανηρὰς ἢ ὀλιγοδαπάνους, εἰς πληρωμὰς μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων γεωργῶν, ἐξηγουμένης ἐν συνόψει μὲν, εὐκρινῶς δὲ πάσης δαπάνης, καὶ σημειουμένου, πρὸς τῷ κυρίῳ ὀνόματι καὶ τῷ ἐπιθέτῳ καὶ τῇ πατρίδι ἐκάστου μισθολήπτου ὑπηρετοῦ, καὶ τοῦ εἶδους τῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἐπὶ μισθῷ ἐκτελεῖ. Ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ βιβλίῳ σημειοῦται ἐπίσης ἡ ἀπόδοσις τοῦ τόκου ἢ τοῦ κεφαλαίου τοῦ κατὰ τὰ κανονισμένα ληφθέντος προσωρινοῦ δανείου, μνημονευομένης καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῆς Δημογεροντίας, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐλήφθη τὸ δάνειον, ἵνα οὕτως, βεβαιούμενοι περὶ τῆς ἐμπροθέσμου ἀποσβέσεως τοῦ χρέους ἐκ τῶν μοναστηριακῶν εἰσοδημάτων, εὐκολύνονται περὶ τὴν ἐξέλεγχσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Μονῆς. Ἡ ἐγγραφή τὸσον τῶν ἐξόδων καθῶς καὶ τῶν ἐσόδων εἰς τὸ πρόχειρον καθημερινὸν πρέπει, ὡς προείπομεν, νὰ γίνηται ἅμα ἐνεργουμένη, ἢ τὸ βραδύτερον τὸ ἑσπέρας πάσης ἡμέρας. Τὴν δὲ τελευταίαν ἐκάστου μηνὸς ἐν συνεδριάσει τοῦ Μοναστηριακοῦ Συμβουλίου (ὅπου τοιοῦτον ὑπάρχει ἢ μόνος ὁ Ἡγούμενος) ἀναθεωρεῖται ὁ λογαριασμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὅλου τοῦ Μηνός, καὶ ὑπογράφεται εἰς αὐτὸ τὸ βιβλίον ἀπὸ τὸν Ἡγούμενον καὶ τοὺς Συμβούλους, γινομένης

μνείας περὶ τῆς πράξεως ταύτης εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἡ δὲ ἐξίσωσις μεταφέρεται ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ βιβλίῳ εἰς τὸν νέον μῆνα, καὶ οὕτως εξακολουθεῖ νὰ γίνηται καὶ κατὰ τοὺς λοιποὺς μῆνας.

Ἄρθρ. θ'. Εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἀποθήκης καταγράφεται ἐν πρώτοις ἢ διὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν τῆς μονῆς καὶ τῶν μοναχῶν ἀποσκευὴ, ἢ τε νῦν ὑπάρχουσα καὶ ἢ κατόπιν προσκτηθησομένη. Ἐπειτα ἡ καταγραφή τῶν ἀπὸ τὰ ποίμνια καὶ τὰ μελίσσια παραγομένων, οἶον, τυροῦ, βουτύρου, μαλλίων, μέλιτος, κηροῦ, καὶ ἢ τῶν ἄλλων τῆς γῆς προϊόντων κατ' εἶδος εἰς χωριστὰ φύλλα, μερόντων τινῶν ἐν τῷ μεταξὺ κενῶν διὰ τὴν συνέχειαν τῶν μετὰ ταῦτα ἐγγραφῶν. Ἡ καταγραφή δ' αὕτη γίνεται μετ' εὐκρινείας, ἵνα αἰετοτε καταφαίνεται πόσον παρήχθη κατ' ἔτος, πόσον ἐπωλήθη ἢ κατηναλώθη, καὶ πόσον κεῖται ἐν ταῖς ἀποθήκαις περιττεῖον, ἵνα χρησιμεύσῃ ἢ τοι πρὸς πώλησιν, ἢ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐπιόντος ἔτους.

Ἄρθρ. ι'. Ἀφοῦ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος βιβλία προμηθευῶσιν, ἀριθμηθῶσι κατὰ σελίδα καὶ μονογραφηθῶσι παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως, ἄρχεται ἡ εἰς αὐτὰ ἐγγραφή, οἱ δὲ Ἡγούμενοι ὀφείλουσι μετὰ προσοχῆς νὰ τηρῶσιν αἰετοτε ταῦτα καθαρὰ, καὶ αἱ ἐγγραφαὶ νὰ γίνωνται καθαρῶς καὶ εὐαναγνώστως. Τὸ τοῦ κτηματολογίου ὅμως, ἐν ᾧ καὶ οἱ ἐτήσιοι λογαριασμοὶ ἀπάσης τῆς μοναστηριακῆς ληψοδοσίας θέλουσι καταγράφεσθαι, θέλει γίνεαι εἰς διπλοῦν, τὸ ἐν τῶν ὁποίων θὰ μὲνη εἰς τὴν Μητρόπολιν. Τότε δ' ἀλλάσσουσι τὰ βιβλία ταῦτα καὶ δι' ἄλλων ἀντικαθίστανται, ὅταν ὀλοσχερῶς πληρωθῶσιν ἀπὸ ἐγγραφῶν, καὶ δὲν μένωσι σελίδες κεναί, μετὰ μονογράφησιν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα· τὰ δὲ παλαιὰ ἐναποτίθενται εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικόν τῆς μονῆς.

Ἄρθρ. ια'. Τὰ ἐν ταῖς βιβλίαις τούτοις ξέσματα, σβέσματα

τα ἢ παραγραφῶν ἀπαγορεύονται ῥητῶς· διὰ τοῦτο οἱ Ἑγούμενοι πρέπει νὰ προφυλάττωσιν ἑαυτοὺς ἀπὸ τὰς συνεπειῶν τῶν ποινῶν, αἵτινες διατάττονται κατὰ τῶν παραμελούντων καὶ ἀτάκτως τὰ βιβλία κρατούντων καὶ μὴ ἐγγραφόντων τακτικῶς τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Ἄρθρ. ιβ'. Ἐπιβάλλεται τὸ καθήκον εἰς τοὺς κατὰ τόπον Ἀρχιερεῖς, ἵνα ἐπαγρυπνώσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν μοναστηριακῶν βιβλίων, ἐπιφορτισμένοι ὄντες νὰ ἐπιτηρῶσι τὴν διοίκησιν καὶ χρῆσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ ἐξελέγχωσι ταύτην, λαμβάνοντες μετὰ τῆς ἐπαρχιακῆς δημογεροντίας τὰ ἀνήκοντα μέτρα περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως ταύτης, καὶ διορθῶντες τὰς καταχρήσεις ἅς τυχὸν ἤθελον ἀνακαλύψει, ἢ ἄλλως ἤθελον περιέλθει εἰς γνῶσιν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

Περὶ Μοναχῶν.

Ἄρθρ. α'. Ἡ τῶν Μοναχῶν τάξις θεωρεῖτο ὑπὸ τῶν παλαιῶν χριστιανῶν, καὶ πρέπει νὰ ᾖ τύπος τῆς χριστιανικῆς τελειότητος καὶ μετανοίας, διότι ἀποταξάμενοι τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ, τῷ Θεῷ ἑαυτοὺς ἀφιέρωσαν, ἵνα αὐτῷ καὶ μόνῳ ἀρέσωσιν. Ἐφ' ᾧ καὶ ὀφείλουσιν ἀκριβῶς τηρεῖν

τὰ παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς καθήκοντα ἀπαράτρεπτα καὶ ἀναλλοίωτα.

Ἄρθρ. β'. Ἐκαστος Μοναχὸς ἀπαξ ἀποφασίσας τὴν ἐν τινὶ Μονῇ ἐγκαταβίωσίν του, χρεὸς ἔχει νὰ διαμένῃ ἀείποτε ἐντὸς ταύτης, ἐν ἣ καὶ τὴν μετάνοιάν του ἔβαλε, καὶ τὴν κουρὰν τοῦ μοναχικοῦ σχήματος ἐδέχθη, καὶ νὰ μὴ ἐξέρχεται αὐτῆς ἀνευ ὁμολογουμένης ἐπείγουσας ἀνάγκης, ἢ δι' ὑπηρεσίαν αὐτῆς τῆς Μονῆς. Καὶ τοῦτο δὲ οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἀδεία τῆς προεστῶσης μοναστηριακῆς Ἀρχῆς, καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ τῆς ἐπαρχίας Ἀρχιερέως.

Ἄρθρ. γ'. Οἱ ἐν τῇ Μονῇ Μοναχοί, εἰ καὶ ἴσοι πρὸς τοὺς συμμοναστάς των ὑπάρχουσι, μὴδ' αὐτοῦ τοῦ Ἑγούμενου ἐξαιρουμένου, διότι πάντες μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀδελφότητός εἰσι, ἀλλ' ὅμως πρὸς μὲν τὸν Ἑγούμενον ὡς προϊστάμενον ὀφείλουσιν ἀποδιδόναι τὴν πρέπουσαν τιμὴν, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις ἀπονέμειν τὸ ἀνήκον σέβας.

Ἄρθρ. δ'. Ἄπαντες δ' ὁμοῦ χρεωστοῦσι νὰ συνεισφέρωσι διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας των εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας των. Προσωπικὴν δ' ἐργασίαν νοητέον τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποίαν κατὰ τὸ μέτρον τῆς διανοητικῆς ἢ τῆς σωματικῆς δυνάμεώς του ὀφείλει ἕκαστος τῶν Μοναχῶν νὰ συνεισφέρει ὑπὲρ τῶν συναδελφῶν αὐτοῦ· διότι κατὰ τὸν Θεὸν Παῦλον, «καθὼς ἐν ἐνὶ σώματι πολλὰ τὰ μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν», οὕτω καὶ εἰς τὴν ὀλομέλειαν πάσης μοναστηριακῆς ἀδελφότητος θεωρουμένης ὡς ἐν σῶμα, ἕκαστον μέλος ἔχει ἴδιον χάρισμα, ἴδιαν πρᾶξιν· ὁ μὲν, προϊστάμενος, ὁ δὲ, διακονῶν, ὁ δὲ διδάσκων καὶ μεταδιδούς τὴν γνῶσιν τῶν γραμμάτων, ἢ τέχνην ὠφέλιμον εἰς τοὺς συναδέλφους αὐτοῦ, ὁ δὲ ἐργαζόμενος· πάντες δὲ ὁμοῦ τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες,

καὶ μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος.

Ἄρθρ. ε'. Ἐπειδὴ τοίνυν κατὰ ταῦτα πάντες οὐδὲν Μονῆ Μοναχοὶ εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ συντελῶσι κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν ἕκαστος καὶ γνῶσιν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ δι' ὃν συνέστη ἡ ἀδελφότης, ἐπεταὶ ὅτι καὶ πᾶς Μοναχὸς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτῆ καὶ λαμβάνῃ τὰ διὰ τὴν συντήρησίν του ἀναγκαῖα, καὶ ἐν περιπτώσει ἀνικανότητος τοῦ ἐργάζεσθαι, τὴν ἀπαιτούμενην περίθαλψιν ἐκ τῆς κοινῆς μοναστηριακῆς παρουσίας, ἣτις μία καὶ ἀδιαίρετος οὔσα κατὰ τὸν προσδιορισμόν της, οὐδέποτε δύναται νὰ διαιρεθῆ μεταξύ τούτου ἢ ἐκείνου τῶν Μοναχῶν πρὸς κάρπωσιν ἢ ἰδιαιτέραν ἀποθησαύρισιν· διότι εἰς οὐδένα τῶν ἀπαξ γενομένων παραδεκτῶν εἰς τὴν ἀδελφότητα συγχωρεῖται νὰ εἴπῃ « τοῦτο ἐμὸν ἐστίν ».

Ἄρθρ. ς'. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐν τῇ Μονῇ συνασκειμένων Πατέρων δικαιούται ν' ἀπαιτῆ ἵνα τῷ ἀποδίδωσιν οἱ ἄλλοι πλειότερας τιμὰς παρὰ τὰς πρὸς τὴν προσωπικὴν ἀξίαν του προπούσας, ἢ νὰ περιφρονῇ τοὺς συναδέλφους του, καὶ περιυβρίξῃ ὁ ὑπὸ τοιαύτης σατανικῆς ἐπάρσεως κυριεύμενος, καὶ τοιαῦτα ἀτοπήματα πράττων, ἀνακαλεῖται εἰς τὰ καθήκοντά του διὰ συμβουλῶν καὶ νοουθεσιῶν ἀπαξ παρὰ τοῦ Ἡγουμένου καὶ τῶν Συμβούλων, δι' ἐπιπλήξεως τὸ δεύτερον ἐν κοινῇ τῆς ἀδελφότητος συνάξει, καὶ μὴ διορθούμενος, ἀποβάλλεται διὰ παντός τῆς Μονῆς, διακοινομένης πρότερον τῆς τοιαύτης διαγωγῆς του τῷ Ἀρχιερεῖ.

Ἄρθρ. ζ'. Οὔτε ἐπὶ προσφάσει κουφισμοῦ τῆς οἰκίας Μονῆς ἀπὸ τῶν ἐξόδων τῆς καλλιέργειας, οὔτε ἐπ' ἄλλῃ οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ δύναται τις τῶν ἐκ τῆς Μονῆς ν' ἀπολαμβάνῃ τὰς ἐτησίους ἐπικαρπίας πρὸς ἰδιαιτέρον κέρδος, καὶ οὕτω τὴν μὲν ἀδελφότητα γ' ἀποστερῆ ἀπὸ τῶν εἰς αὐτάρκειαν ἀναγκαίων,

τὴν δὲ Μονὴν ἀπὸ τῶν ἑαυτῆς προσόδων. Ἡ τοιαύτη πράξις εἶναι καὶ λογίζεται ἱεροσυλία, ἣτις καὶ αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. η'. Τὰ Μοναστήρια λογίζονται καταφύγια οὐχὶ φαυλοβίων ἀλλὰ σεμνοβίων ἀνθρώπων, ἐγκαταλιπόντων τὰ τοῦ κόσμου, καὶ τὸν ἡσυχαστικὸν καὶ μονήρη βίον ἀσπασαμένων. Τούτου ἕνεκεν εἰς τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας των, καὶ μὴ ὄντας γνωστούς διὰ τὴν προτέραν διαγωγὴν των δὲν ἐπιτρέπεται ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων νὰ γίνωσι Μοναχοί· διότι ἵνα ἐνερνησθῆ τις τὸν μοναστικὸν βίον, δὲν ἀρκεῖ μόνον ὁ κατὰ πᾶσαν πιθανολογίαν διὰ τῆς ἡλικιότητος προσκτώμενος τέλειος νοῦς, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ δακιμασία ἰκανὴ πρὸς πίστωσιν, ἂν δύναται ὁ τοιοῦτος νὰ ἐγκαρτηρήσῃ εἰς τὸν ἄγαμον βίον.

Ἄρθρ. θ'. Διὰ τοῦτο ἀπογορεύεται ἡ ἐν ταῖς Μοναῖς παραδοχὴ ἀνθρώπων ἀγνώστων, προτιθεμένων νὰ τύχωσιν ἐν αὐταῖς οὐχὶ τόπον μετανοίας, ἀλλὰ κρυπτήριον· ἡ νέων ὀρμωμένων οὐχὶ ἐκ πόθου τοῦ Μοναστικοῦ βίου, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπεκφύγωσι τὴν ἀργίαν, ἢ ἄλλας καταδιώξεις τῆς κυβερνήσεως δι' ἀξιοποίνους καταχρήσεις. Δὲν πρέπει ὅθεν νὰ κείρωσι Μοναχόν, ὅστις δὲν ὑποστῆ προηγουμένως τὴν κατὰ τὰς μοναστικὰς καὶ κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις τριετῆ δοκιμασίαν, καὶ δὲν ἔχη συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ φέρῃ ἀποδείξεις τῆς χρηστῆς διαγωγῆς του ἀπὸ τοῦ μέρους ἐν ᾧ ἔζη.

Ἄρθρ. ι'. Ὁ τοιοῦτος γενόμενος δεκτὸς ἐν τῇ Μονῇ ὡς δόκιμος, δὲν κείρεται ἀμέσως· ἀλλ' ἅμα εἰσελθὼν πρέπει νὰ παραδοθῆ εἰς τὴν φροντίδα καὶ δοκιμασίαν ἀγαθοῦ γέροντος ὡς ὑποτακτικὸς αὐτοῦ, παρὰ τῷ ὁποίῳ θέλει διδάσκεσθαι ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ, καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου νὰ ἐκτελῆ ἐν τῇ Μονῇ κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ἡγουμένου ἔργα

ἀφορῶντα τὸ εἰς τοὺς ἀδελφούς ὀφειλόμενον σέβας, διατε-
λῶν ἀείποτε ἤπιος καὶ νηφάλιος ἐπὶ ὄλον τὸν τῆς δοκιμα-
σίας χρόνον· ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν φίλεργος καὶ καρτερικός δὲν
θέλει δευλιᾶσαι ἀπὸ τῆς τριετοῦς δοκιμασίας, ὁ δὲ φυγόπο-
νος καὶ ὑποκριτὴς θέλει ἀποστραφῆ αὐτὴν καὶ ἀποδειχθῆ ἀ-
νεπιτήδειος πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον, γενήσεται ἐντεῦθεν κα-
τάδηλος τοῦ μὲν ἢ εἰλικρινῆς πρόθεσις, τοῦ δὲ ἢ ὑπόκρισις
καὶ ἡ ἀπάτη.

Ἄρθρ. ια'. Ὁ οὕτως ἐπὶ τρία ἔτη δοκιμασθεὶς δὲν κείρεται,
ἂν δὲν ἐγκρίνη τὴν κουράν ὁ Ἀρχιερεὺς τῆς ἐπαρχίας, εἰς
τὸν ὅποιον ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς ἔχων μετ' ἑαυτοῦ καὶ
τὸν πνευματικὸν τοῦ δοκίμου καὶ γέροντα αὐτοῦ, ἐπιδίδωσιν
ἔγγραφον μαρτυρίαν περὶ τῆς σταθερᾶς καὶ ἐπιμόνου εἰς τὸν
μοναστικὸν βίον ἐπιθυμίας τοῦ δοκιμασθέντος, περὶ τῆς
πρόκλητος, ταπεινότητος, ὑπακοῆς καὶ σωφροσύνης αὐτοῦ,
ἀρετῶν τῶν ὁποίων δείγματα παρέσχε κατὰ τὴν τριετῆ δο-
κιμασίαν. Τὴν μαρτυρίαν ταύτην λαβὼν ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ
τοῦτον εὐλογήσας καὶ νοουητήσας, ἐκδίδει τὸ ἔγγραφον τῆς
ἀδείας διὰ τὴν κουράν του.

Ἄρθρ. ιβ'. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς Μοναχοὺς ἡ μέριμνα
φροντῖδων κοσμικῶν, οἷον τὸ ν' ἀναλαμβάνωσιν οἱ Μοναχοὶ
ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας ἀνηλικῶν ἢ σχολαζούσης τινὸς
περιουσίας, καὶ νὰ γίνωνται μισθωταὶ καὶ ἐνοικιασταὶ, ἢ ἐγ-
γυῶνται ὑπὲρ ἄλλων ἐνοικιαστῶν δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν
κτημάτων, ἢ παράνυμφοι εἰς γάμους, καὶ ἀνάδοχοι παιδίων
εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα δι' ἑαυτῶν ἢ δι' ἄλλων προσώπων.

Ἄρθρ. ιγ'. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ ἀγίων λει-
ψάνων ἱερῶν εἰκόνων περιοδεῖα Μοναχῶν, προσφάσι μὲν ἁ-
γιασμοῦ τῶν χριστιανῶν, πράγματι δὲ ἀργυρολογίας καὶ
ἐπαιτίας· ὅταν δὲ χριστιανοὶ πόλεως ἢ χωρίου ὑπὸ εὐλαθείας

ὀρμώμενοι, ζητήσωσιν ἡ ἅγια λείψανα, ἡ Ἱερὰν εἰκόνα Μο-
νης τινος, τότε τῇ ἀδείᾳ τοῦ Ἀρχιερέως ἀποστέλλεται ἕνα
ψαλὴ ἁγιασμός ἢ παράκλησις ὑπὲρ τῶν προσκαλούντων.

Ἄρθρ. ιδ'. Πλὴν τῶν εἰς ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν διορι-
ζομένων Μοναχῶν ἱερωμένων ἢ μὴ, οὐδεὶς ἕτερος δύναται
να μὲνη ἐν τῷ κόσμῳ ἄνευ τῆς τοῦ Ἀρχιερέως ἐγκρίσεως.
Ἐξαιροῦνται τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐκεῖνοι, τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς ὑπηρεσίας τῶν ὁποίων ὁμολογουμένως ἤθελον ἔ-
χει χρεῖαν ὁ ἐπίσκοπος. Πρὸς τούτοις δὲ ἐξαιρεῖται καὶ ὁ-
στις τῶν Μοναχῶν, ἢ κατ' αἴτησίν του ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τοῦ
Προεστῶτος τοῦ Μοναστηριακοῦ Συμβουλίου, καὶ κυρωθεῖ-
σαν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως, ἀποστέλλεται ἐκτὸς τοῦ Μοναστη-
ρίου χάριν σπουδῆς εἰς τι τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων
τοῦ Κράτους. Τούτῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἐν τῷ κόσμῳ διαμονὴ
ἐφόσον μὲνη σπουδάζων, πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ
ἐκκλησιαστικῶς Προεστῶτος τῆς πόλεως ἐκείνης, μετὰ δὲ
τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του ἐπανέρχεται εἰς τὴν Μο-
νὴν τῆς Μετανοίας του.

Ἄρθρ. ιε'. Μοναχὸς καταλιπὼν ἄνευ λόγου τὸ οἰκεῖον, καὶ
θέλων ν' ἀπέλθῃ εἰς ἕτερον Μοναστήριον, δὲν γίνεται δεκτὸς
παρὰ τοῦ Ἡγουμένου ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ οἰκείου Ἡγου-
μένου καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἀρχιερέως. Ἐν τοιαύτῃ δὲ πε-
ριπτώσει τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ μένουσιν εἰς τὸ πρῶτον Μονα-
στήριον τῆς Μετανοίας του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

*Περὶ τῆς περιουσίας τῶν ἀποθιόντων Ἑγουμένων ἢ
Μοναχῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς Μονῆς.*

Ἄρθρ. α'. Ὁ ἐκτὸς Κανὼν τῆς ΑΒ'. ἁγίας Συνόδου αἶρει πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ὅτι ἡ Μονὴ τῆς Μετανοίας ἐκαστοῦ Μοναχοῦ κτᾶται τὴν κυριότητα τῶν μετὰ τὴν ἀποκατάστασίν του ὑπαρχόντων κτημάτων, καὶ καθίσταται νόμιμος κληρονόμος τῆς περιουσίας του μετὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ, ἐξαίρουμένων τῶν κατωτέρω ἐκτεθησομένων περὶ τῆς ἐξουσίας μοναχοῦ εἰς τὸ διαθέτειν τὴν περιουσίαν τοῦ ὑπὲρ τῶν ἰδίων τέκνων, καὶ περὶ τοῦ δικαίωματος αὐτῶν εἰς τὸ κληρονομεῖν τὸν οἰκεῖον γονεᾶ τὸν μετὰ τὴν κουράν ἀποβιώσαντα.

Ἄρθρ. β'. Παντὸς Μοναχοῦ, εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τοῦ Μοναστηρίου ἀποθνήσκοντος, τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν κληρονομεῖ τὸ Μοναστήριον, ὡς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἀποκτηθεῖσαν, καὶ οὐδεὶς τῶν συγγενῶν ἔχει τὸ δικαίωμα εἰς αὐτὴν κατ' οὐδένα λόγον· ὅθεν οὐδεὶς τῶν Μοναχῶν ἔχει ἄδειαν νὰ διαθέτῃ τὴν περιουσίαν του εἴτε κινητὴν εἴτε ἀκίνητον, ὡς βούλεται, ἢ ν' ἀφίηθῃ αὐτὴν ἢ μέρος αὐτῆς εἰς συγγενεὺς ἢ σχετικούς, ὡς ἀνήκουσαν εἰς τὸ Μοναστήριον, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἀπέκτησεν αὐτὴν ὁ Μοναχός.

Ἄρθρ. γ'. Λογίζομένης καὶ οὔσης κατὰ ταῦτα τῆς περιουσίας τοῦ Ἑγουμένου ἢ τῶν Μοναχῶν ἰδιοκτησίας τοῦ Μονα

στηρίου, ὀφείλουσι καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ μὴν ἀποξενώνωσι ταύτην εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως. Ὅστις δὲ τούτων ἤθελε καταληφθῆ ἀποξενῶν τὴν περιουσίαν του, ἢ κάλλιον εἰπεῖν τὴν περιουσίαν τοῦ Μοναστηρίου, θέλει παιδεύεσθαι κατὰ τὰ νενομισμένα ὡς ἱερόσυλος.

Ἄρθρ. δ'. Παντὸς Ἑγουμένου ἢ Μοναχοῦ ἐντὸς τοῦ Μοναστηρίου ἀποθνήσκοντος ἢ περιουσία εἰς ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν συνίσταται, καταγράφεται ἀμέσως παρὰ τοῦ τῆς ἐπαρχίας Ἀρχιερέως· ἢ δὲ οὕτω καταγεγραμμένη περιουσία παραδίδεται ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ διαδόχου Ἑγουμένου, ἢ ἐὰν ἦναι Μοναχοῦ, ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ διοικοῦντος Ἑγουμένου.

Ἄρθρ. ε'. Ἑγούμενος πρὸ τοῦ διορισμοῦ του ἐν τινι Μονῇ, δύναται νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του ὅπως θέλει καὶ βούλεται ὑπὲρ τῶν συγγενῶν καὶ σχετικῶν του, φυλάττων πάντοτε τὸ τρίτον διὰ τὴν εἰς ἣν διορίζεται Μονὴν ἀναποφεύκτως. Ἐὰν δὲ μετὰ τὸν διορισμὸν του καταγράψῃ ταύτην εἰς τὰ βιβλία τῆς Μονῆς, λογίζεται διὰ παντὸς περιουσία τῆς Μονῆς, καὶ οὐδεὶς περὶ τούτου διαφιλονεικεῖν δύναται.

Ἄρθρ. ς'. Εἴτε Ἑγούμενος εἴτε Μοναχός, εἰσερχόμενος ἅπαξ εἰς Μοναστήριον, ὀφείλει νὰ καταγράψῃ προηγουμένως ἅπασαν τὴν ἣν συνεισφέρει τῇ Μονῇ περιουσίαν του, ἐλευθεράν χρῶν καὶ ὑποθήκας· ἢ, ἐὰν ἔχη τοιαῦτα, νὰ φανερόνῃ καὶ τὸ ποσὸν τοῦ χρέους καὶ τὴν ὑποθήκην, ὃ δὲ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῆς Δημογεροντίας, σταθμίζοντες τὰ βάρη ταῦτα καὶ τὰ χρέη (ὧν τὴν πληρωμὴν ὁ βουλόμενος μονάσαι θέλει νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν Μονὴν) πρὸς τὴν εἰσφερομένην θετικὴν περιουσίαν, ἀποφαίνονται περὶ τῆς ἀποδοχῆς ἢ τῆς ἀποποιήσεως αὐτῆς. Ἄν δὲ ὑποκρύψῃ τὰς ὑποθήκας ἢ τὰ ἄλλα τοῖς εἰσφερομένοις πράγμασιν ἐπικείμενα πραγματικὰ δικαίωματα, ἐντεῦθεν ἢ μὲν κατὰ νόμον ἰσχύς καὶ ἔκτασις τῶν τοιούτων

δικαιωμάτων κατ' οὐδὲν ἔλαττοῦται, ὁ δὲ Μοναχὸς ἐπιτιμᾶται προσηκόντως ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως ὡς καταψευσάμενος. Ἄν δὲ ἀποκρύψῃ τὰ χρέη οἷς εἶναι βεβαρυμένος, ἐπιτιμᾶται καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὡς ἐμβάλλων εἰς πράγματα καὶ πειρασμούς τὸ Μοναστήριον διὰ τῆς ἀποσιωπήσεως τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τῆς περιουσίας του. Ἡ δὲ Μονῆ, ζῶντος μὲν τοῦ Μοναχοῦ καὶ προσενεγκόντος αὐτῇ ἅπασαν τὴν θετικὴν περιουσίαν του, ἐνέχεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν μέχρι μόνου τοῦ ποσοῦ τῆς περιουσίας ταύτης, οὐδὲν πλέον ὀφείλουσα. Εἰσενεγκόντος δὲ τοῦ Μοναχοῦ κατ' εἶδος μόνον ὠρισμένα πράγματα, οὐδόλως ἐνέχεται εἰς τὴν πληρωμὴν, καθὼ εἰδικῶς ὠρισμένων πραγμάτων δωρεοδόχος. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Μοναχοῦ, ἐὰν ἡ Μονῆ ᾖ ὁ μόνος κληρονόμος αὐτοῦ, ἀποδεξαμένη ἐπ' ὠφελείᾳ, ἀπογραφῆς τότε γενομένης, τὴν κληρονομίαν, ἐνέχεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν, ὡς πᾶς ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος, τουτέστι μέχρι τῆς ἐξαντλήσεως τῆς κληρονομικῆς περιουσίας, εἰς οὐδὲν δὲ περαιτέρω.

Ἄρθρ. ζ'. Ἐὰν ἡ ἄπαις, τὰ πράγματα αὐτοῦ, ὡς προείπομεν, ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἐν ᾧ εἰσῆλθε Μοναστήριον· ἐὰν ὁμως ἔχῃ τέκνα, καὶ πρὸ τῆς εἰς τὴν Μονὴν εἰσελεύσεώς του δὲν διέταξέ τι περὶ τῶν ἰδίων πραγμάτων, ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει νὰ διαθέσῃ μὲν δύναται, ἀλλὰ κατ' ἰσομοιρίαν, κρατῶν ἐν μερίδιον πάντοτε διὰ τὴν Μονήν, ἐν ᾗ νὰ ἐγκαταβίωσῃ ἀποφασίζει.

Ἄρθρ. η'. Ἐὰν μοναχὸς, μετὰ τὴν κανονικὴν ἀπόκαρσίν του, ἀποκτήσῃ περιουσίαν ἐκ κληρονομίας ἢ ἐκ δωρεᾶς γονέων, ἀδελφῶν, θείων ἢ ἄλλων, ἔχει μὲν οὗτος ἀβίασον καὶ κυρίαν τὴν γνώμην νὰ διαθέτῃ ὅπως βούλεται τὰ οὕτως εἰς αὐτὸν περιελθόντα, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν, ὅτε προείλετο

νὰ μονάσῃ, ἀφιέρωσέ τι εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς μετανοίας του· ἂν ὁμως μὴδὲν κατ' ἀρχὰς τῷ Μοναστηρίῳ προσέφερε, τότε τὰ δύο τριτημόρια δύναται νὰ διαθέσῃ, τὸ δὲ ἄλλο τριτημόριον τῇ Μονῇ.

Ἄρθρ. θ'. Τῶν μακρὰν τῆς Μονῆς ἀποβιούντων μοναχῶν τὴν περιουσίαν θέλει φροντίζει νὰ καταγράψῃ, σφραγίσῃ καὶ φυλάττῃ ἢ ἐκεῖ προεστῶσα Ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ μέχρι τῆς παρὰ τῆς Μονῆς παραλαβῆς τῆς.

Ἄρθρ. ι'. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸ ἐξῆς πᾶσα καὶ ὁποιαδήποτε ἰδιοκτησία εἰς τοὺς μοναχοὺς, καὶ οἰκεία θελήσει καὶ προαιρέσει ἀπαρνούμενος τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ εἰς μὴδὲν ἐγκόσμιον καὶ ἐπίγειον προσέχοντας πρᾶγμα, καὶ ὡς ἀσχολουμένους κυρίως εἰς τὸ ἀρέσκειν τῷ Θεῷ ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν ψυχικῆς σωτηρίας· ὥστε μοναχὸς δὲν δύναται οὔτε νὰ ἔχῃ, οὔτε ν' ἀποκτήσῃ ἰδίον τι κτῆμα ὁποιοδήποτε, ἐὰν δὲν θέλῃ νὰ ψεύδῃται κατὰ τὴν ὁμολογίαν του, οὔτε ἀπὸ τὸ Μοναστήριόν του, εἰς ὃ μονάζει ἐφ' ὄρου ζωῆς, ἐκποιούμενον, ἢ πρὸς καιρὸν ἐνοικιαζόμενον κτῆμα νὰ λάβῃ εἰς ἐπικαρπίαν· ἀπαγορεύεται ὡσαύτως εἰς τοὺς μοναχοὺς πᾶς καὶ ὁποιοσδήποτε ἄλλος ἄμεσος ἢ ἔμμεσος τρόπος εἰς ἰδιαιτέραν ἀποθησαύρισιν.

Ἄρθρ. ια'. Ἐκ τούτων ὅλων συνάγεται, ὅτι παντὸς μοναχοῦ ἀποβιούντος νόμιμος καὶ ἀδιαφιλονείκητος κληρονόμος οὔτε εἶναι, οὔτε δύναται νὰ εἶναι κατ' ὅλας τὰς διαληφθεῖσας περιπτώσεις ἄλλος παρὰ τὴν Μονὴν τῆς μετανοίας του· ῥητὸς δὲ Κανὼν, ὁ ζ'. τῆς πρωτοδευτέρας ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγίας Συνόδου, διακελεύεται ὅτι « Οἱ μοναχοὶ οὐδὲν ἰδιον ὀφείλουσιν ἔχειν, πάντα δὲ τὰ αὐτῶν προσκυρούσθω τῷ Μοναστηρίῳ » καὶ « τοῖς θέλουσι μονάζειν ἀδεια δίδοται περὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν διατιθεῖναι πρότερον· μετὰ γὰρ

τὸ μονάσαι τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀπάντων τὸ Μοναστήριον ἔχει τὴν κυριότητα »· διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὸ ἐξῆς πᾶς ὁ θέλων νὰ ἐνδύθῃ, κατὰ τοὺς περὶ τούτου Κανόνας, τὸ μοναχικὸν σχῆμα εἰς Μοναστήριον, ἔχων ἰδίαν ἢ πατρικὴν κινητὴν ἢ ἀκίνητον περιουσίαν, ὀφείλει νὰ διαθέσῃ αὐτὴν πρότερον ὡς βούλεται· ὅταν δὲ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, πᾶν ὅ,τι ἔχει ἢ μεθ' ἑαυτοῦ φέρει, λογίζεται κτῆμα ἀναφαίρετον τοῦ Μοναστηρίου, ὡς τῷ Θεῷ ἀφιερωμένον.

Ἄρθρ. 16'. Τούτων οὕτως εὐκρινῶς ἐπὶ τῶν Κανόνων διαταχθέντων, οἱ μοναχοὶ ἀφαιρούμενοι τὴν ἰδιοκτησίαν, ἢ ἐμποδιζόμενοι ἀπὸ τοῦ νὰ ἔχωσιν ἢ ἀποκτώσιν ἰδίον τι, δὲν ἀδικοῦνται κατ' οὐδέν, οὔτε δύνανται νὰ παραπονηθῶσι· διότι ὁ μονάσαι θέλων, οὐχὶ τῇ βίᾳ, ἀλλὰ τῇ προαιρέσει τὸν κόσμον ἐγκαταλείπει. Ἄλλὰ καὶ Κανόνες ἐκκλησιαστικοὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον εἰς ταῦτα, αὐτὸς ὁ μοναχικὸς βίος, αὐτὴ τῶν μοναχῶν ἡ εὐχὴ καὶ ὁμολογία, καὶ ἡ τελεία τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀπάρνησις ἐμποδίζει τὸν μοναχὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἔχη τι ἰδίον, ἢ νὰ προσέχη καὶ ἀσχολῆται εἰς πρᾶγμα μὴ συμβιβαστόμενον εἰς ὃ ὡμολόγησεν οἰκεία θελήσει καὶ προαιρέσει, καὶ κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ προφασισθῇ ἄγνοιαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων καὶ μοναχικῶν διατάξεων.

